

ดาหลังและอิเหนา

ผู้แต่ง เจ้าฟ้ากุณฑล ทรงนิพนธ์เรื่องดาหลัง
 เจ้าฟ้ามงกุฎทรงพระนิพนธ์เรื่องอิเหนา
 ทั้งสองพระองค์ประสูติแต่เจ้าฟ้าสังวาลย์
 จึงเป็นพระกนิษฐาต่างกรมมารดากับเจ้าฟ้าธรรมธิเบศร

ลักษณะการแต่ง กลอนบทละคร

ประวัติ เรื่องอิเหนาเดิมเป็นพงศาวดารชวา อิเหนาเป็นวีรกษัตริย์ที่ได้รับยกย่องเป็น
 มหาราชพระองค์หนึ่ง มีพระชนม์ชีพอยู่ราว พ.ศ. ๑๘๐๐ ต่อมาได้เล่าต่อ
 เติมเพิ่มอิทธิฤทธิ์ปาฏิหาริย์ทำนองนิทาน และนำไปแต่งเป็นร้อยกรองสำหรับ
 เล่นหนึ่งใหญ่
 บทละครทั้งสองชุดนี้ชำรุดเสียหายเมื่อครั้งเสียกรุงแก่พม่า พระบาทสมเด็จพระ
 พุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชโปรดเกล้าฯ ให้ชำระซ่อมแซมจนบริบูรณ์
 แต่จะตกแต่งซ่อมแซมขึ้นใหม่เพียงใด ไม่มีหลักฐานแน่ชัด
 แต่พอสันนิษฐานได้ว่าอิเหนาของเจ้าฟ้ามงกุฎมีอยู่เพียงตอนศึกซี
 ดงปรากฏข้อความในอิเหนาพระราชนิพนธ์รัชกาลที่ ๑ ว่า

 เกล็จจักรพรรดิพิมานอาสน์ ทรงพระราชนิพนธ์อักษรศรี
 ต่อเรื่องอิเหนาแต่ศึกซี โดยคตบริบูรณ์นิทานกาล

ที่มา : ประวัติวรรณคดีไทยสมัยสุโขทัยและอยุธยา ของเสนีย์ วิลาวรรณ